

هنگامی که به هر دلیل دفع ادرار شما به طور طبیعی ممکن نباشد، تخلیه‌ی مصنوعی به وسیله‌ی گذاشتن سوند ادراری در مثانه انجام می‌گیرد.

سوند ادراری لوله‌ای است که از راه مجرای ادرار وارد مثانه‌ی بیمار شده و ادرار را به بیرون منتقل می‌کند. لوله‌ی ادراری پس از خروج از مثانه وارد کیسه‌ی تخلیه می‌شود، در پایین این کیسه پیچی وجود دارد که وقتی کیسه از ادرار پُر شد می‌توان این پیچ را باز کرد و ادرار آن را تخلیه نمود **این کیسه لازم است پایین‌تر از سطح بدن قرار گیرد تا جریان ادرار با سهولت انجام شده و از بازگشت دوباره به مثانه جلوگیری شود.**

لوله‌ی ادراری بوسیله‌ی یک بالون بادکنکی کوچک در جای خود محکم می‌شود؛ وقتی می‌خواهند سوند ادراری را بردارند، ابتدا آب یا هوای داخل بادکنک را خارج می‌کنند تا به مجرای ادرار صدمه وارد نشود.

مراقبت از سوند ادراری:

★ بهتر است کیسه‌ی ادرار همیشه در سطح پایین‌تر از مجرای ادراری قرار گیرد.
★ اطمینان حاصل کنید که کیسه‌ی تخلیه‌ی ادرار کشیده نشده، از سوند ادراری جدا نشود و یا سوند ادراری از بدن خارج نشده باشد.
★ همیشه مراقب باشید که لوله و یا کیسه‌ی ادرار تا خوردگی نداشته باشد تا تخلیه به راحتی انجام شود.
★ اطمینان پیدا کنید که ادرار از سوند جریان یافته و به داخل کیسه تخلیه می‌شود.

۱

★ برای جلوگیری از آلودگی، سوند ادرار را از کیسه‌ی تخلیه جدا نکنید.

★ سوند ادراری را دستکاری نکنید و از داخل و خارج کردن سوند ادراری خودداری نمایید.

★ در خانم‌ها شستشوی پوست ناحیه‌ی تناسلی (از سمت جلو به عقب) و در آقایان شستشوی اطراف مجرای ادراری حداقل روزی **۲ بار** به وسیله‌ی آب و صابون انجام شود، سپس محل کاملاً خشک شده و از پودر استفاده نشود زیرا ممکن است باعث تحریک شود.

★ دوش گرفتن در حالی که سوند و کیسه به شما وصل است مانعی ندارد مگر آن که دستور دیگری به شما داده باشند.

★ وقتی سوند ادراری به شما وصل است از مقاربت جنسی خودداری نمایید.

روش تخلیه‌ی سوند ادراری:

◆ همیشه قبل و بعد از دست زدن به سوند ادراری دست‌های خود را با آب و صابون بشویید.

◆ هرگاه که بیش از نیمی از کیسه پر شد، آنرا خالی کنید.

◆ در پوش کیسه را بسته به نوع کیسه بچرخانید و یا حرکت دهید تا تمام ادرار تخلیه شود، به نوک سوند تخلیه دست نزنید.

۲

◆ بعد از تخلیه‌ی کامل ادرار، درپوش آن را بچرخانید و یا حرکت دهید تا بسته شود و مجدداً دست‌های خود را با آب و صابون بشویید.

◆ محل ثابت کردن سوند ادراری لازم است یک در میان جابجا شود (داخل ران برای زنان و بالای ران یا شکم برای مردان) و به طور مطمئن با چسب محکم شود تا از کشیده شدن تصادفی آن پیشگیری گردد.

◆ کیسه‌ی تخلیه‌ی ادرار نباید با زمین تماس داشته باشد بهتر است به وسیله‌ی چسب از لبی تخت آویزان باشد.

مواردی را لازم است به پزشک اطلاع دهید:

✿ اگر ظرف مدت **۴ ساعت** و یا بیشتر (بعد از کنترل پیچ خوردگی یا جداسدگی) هیچ ادراری داخل کیسه‌ی تخلیه وارد نشده است.

✿ اگر احساس می‌کنید که مثانه‌ی شما پُر است ولی ادراری وارد کیسه نمی‌شود یا مقدار آن کم است.

✿ اگر درد جدیدی در پهلو و پشت خود دارید.

✿ اگر ادرارتان تغییر رنگ داده، تیره شده، خونی به نظر می‌رسد یا لکه‌های خونی در آن دیده می‌شود.

✿ اگر مجرای ادراری (محل ورود سوند به بدن) قرمز رنگ، متورم و یا حساس شده یا ادرارتان رسوب کرده و یا از محل ورود سوند ترشح چرکی خارج می‌شود.

✿ اگر ادرارتان کدورت و یا بوی زننده‌ای دارد.

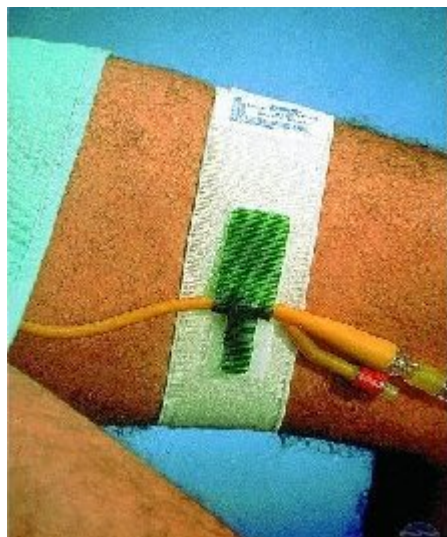
✿ اگر از محل ورود سوند، ادرار نشت می‌کند.

✿ اگر سوزش ادرار و یا تب بالای ۳۸ درجه‌ی سانتی‌گراد داشته و احساس لرز می‌کنید و یا کاهش

۳

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
مرکز آموزشی درمانی ضیائیان
No Uo

*در صورت بروز علائم عفونت دستگاه ادراری (تب، لرز، سوزش ادرار، تغییر رنگ و یا کدرورت ادرار، درد پهلوها) به اولین مرکز بهداشتی درمانی و یا پزشک خود مراجعه کنید.

بالارزوی سلامتی برای شما مددجوی گرامی

جهت دسترسی به مطالب آموزش سلامت و دانلود

پمفلت‌های آموزش به بیمار

<http://ziaeian.ir> و یا

<http://help.tums.ac.ir>

جهت ارائه پیشنهاد و انتقاد

Ziaeian@tums.ac.ir

اشتهاء، کاهش انرژی و ناتوانی دارید.
*اگر حالت تهوع یا استفراغ دارید.

نکات قابل توجه:

*توجه داشته باشید که تعویض یا در آوردن سوند ادراری فقط توسط پزشک یا پرستار و به روش استریل انجام شود تا مجرای ادراری صدمه نبیند و یا دچار عفونت ادراری نشوید.
*بیش از **۱/۵ لیتر** مایعات در روز بنوشید تا از عفونت و تشکیل سنگ جلوگیری شود (نوشیدن مایعات، تنها در موارد منع مصرف توسط پزشک محدود شود).

*نوشیدن مواد سرشار از ویتامین ث مانند: آب لیمو ترش و آب آلو همراه غذا ادرار شما را اسیدی کرده و عفونت‌های دستگاه ادراری را به حداقل می‌رساند.
*از مصرف قهوه، چای پررنگ، نوشیدنی‌های حاوی کولا، الکل و سایر موادی که دستگاه ادراری را تحریک می‌کند، اجتناب کنید.
*سوند ادراری تنها در صورت علامت‌دار شدن لازم است تعویض شود.

در مورد مراقبت از سوند ادراری

چه می‌دانید؟

بهار ۱۴۰۰

پمفلت آموزشی مددجو